

JUSTICIA SOCIAL

Núm. 116 - Any III - Epoca III

Barcelona, 23 de Setembre de 1933

Número solt: 15 Cts.

Organ de la Unió Socialista de Catalunya

Contra el perill que ens sotja

Al cap de dos anys de règim liberal i parlamentari, les deixalles de la vella Espanya monàrquica, clerical i latifundista han clavet el primer cop d'importància a la República. Més greu que la «sanjurjada» a Sevilla i que la sublevació dels oficials la matinada del 10 d'agost, és la formació del govern Lerroux.

Alejandro Lerroux, esperança del latifundista, al qual la llei de Reforma Agrària venia a posar, malgrat la timidesa dels seus preceptes, inensura a la injustícia del seu uret aousu; esperança del bosc trabocaire que, escarnint el vuitè manament de la llei de Jenova, ha fet possible que un nuvol d'antimeses i de mot envoités els homes de la República i especialment els socialistes perquè la llei de Congregacions no tingues eficàcia; esperança, encara, de minuars crapulosos, arroats en tres continents i reunits a l'uenici per l'energia d'Azafra, es al Poder i a la primera setmana d'esser-hi, després d'una crisi resolta a contrarcor dels radicans, s'ha produït el primer atac contra l'esperit lloer del país: No hi haurà Parlament, si n'hi ha, fins el 2 d'octubre; no hi haurà, si es presenta Lerroux a les Cortes, declaració ministerial. Els símptomes que reuelen els primers actes del Govern no poden ésser mes alarmants.

I bé. El govern Lerroux, govern de transició a l'era feixista, otre, en virtut dels seus actes i de la seva formació, una nova fase revolucionària al nostre país. Solament la unió de tots els treballadors amb consciència de classe, la combativitat de les organitzacions proletàries i la clarividència dels caps dirigents del moviment obrer hispani, pot barrar el pas a la dictadura que ja esmola els ullals que han de fer presa sobre la nostra carn si el proletariat no va de pressa i no porta la iniciativa en aquesta lluita, que per moments amenaça les minses conquestes de dos anys de règim republicà.

La premsa, gairebé tota sota el control d'aquest bandit de March i d'altres miserables tan bandits com ell, es desfa en insults i atia l'odi contra el marxisme, preludei d'una persecució contra la classe obrera que es portarà a cap en dies no llunyans. No cal pas forjar-se il·lusions. S'acosten dies difícils per a la classe obrera espanyola un cop les forces capitalistes es treuguin la careta amb la qual tapen la seva aparent submissió a les lleis democràtiques de la República.

Tota l'obra de dos anys de República, —poca en relació a les necessitats i a les ansies dels nostres obrers industrials i pagesos pobres, però enorme, ateses les especials condicions de l'educació política d'aquest país— està en perill. Cal fer entrar aquesta idea al cap de tots els treballadors siguin de la tendència que siguin i pensin com pensin. Una acció mancomunada i ràpida ens pot salvar encara tots plegats. Aquests dies n'hem vist un exemple en el tracàs de la projectada assemblea agrària de Madrid amb l'amenaça de vaga general anunciada per la Casa del Poble de la capital de la República.

Vivim moments de grossa i fonda responsabilitat i no podem ésser tan optimistes que els esdeveniments ens sorprenguin, ni tan pessimistes tan poc perquè no tinguem ni confiança en la nostra pròpia força. Existeixen organitzacions d'obres que políticament poden pesar en els destins de la nostra terra, amb unes joventuts que cal enquadrar sota el guiatge i el control d'homes responsables i ardits i representants dels partits que entrin a formar part d'aquesta aliança revolucionària en un pla d'igualtat, i tots plegats animats i en lluita per uns interessos comuns a salvar.

No seria lògic que mentre els capitalistes esborren totes les seves deficiències de matis, nosaltres, treballadors, ens dividíem en les nostres coses fonamentals.

A les bandes feixistes, les nostres centúries!

Dictadura per dictadura, la nostra primer!

A la traïció dels mals republicans, la nostra lleialtat a la classe obrera!

Els dirigents del Bloc Obrer i Camperol, del Partit Comunista, C. N. T., U. G. T. i Unió Socialista de Catalunya tenen la paraula!

AMADEU BERNADO

Els tretze

Un govern de bandits

L'animal que s'assembla més al polític és el lerrouxista. Té del pessim polític tots els defectes, i cap virtut de ningú.

Ara, aquesta fauna vol endogalar-nos; i Lerroux ha format un Govern de bandits, amb algun comparsa ingenu.

Lerroux és un monàrquic, un lladre, un traïdor, un agent provocador, un bergant.

Es enemic dels obrers i de Catalunya. Odia l'idioma dels catalans, que mai no ha volgut aprendre, i menysprea les masses treballadores que féu servir d'escambell.

Cobrava, en temps de Moret, cinc-centes pessetes mensuals al Govern Civil de Barcelona per la seva agitació anticatalana. Hi ha encara personatges republicans que en conserven les proves documentals, aparegudes a la premsa, i anys més tard ell mateix ho va reconèixer en ple Congrés. Sempre havia tingut un bon passament, malgrat menjar arengades als mitings. Cent duros cada mes eren aleshores una gran paga.

Va traïr la revolta de 1909, i encara des de lluny, derivant cap a una creina de convents — barbàrie pura, sense eficàcia revolucionària — una acció antimilitar. Va traïr l'Estatut de Catalunya combatent-lo al Parlament, després d'haver jurat votar-lo i de dir-se autonomista.

No ha conspirat mai per iniciativa pròpia. No ha estat a la presó durant la dictadura, ni molts anys abans. No ha sofert. És l'home que deixà al diari de sessions aquestes frases covardes: «Yo no quiero ir a la cárcel. Yo le tengo miedo a la cárcel.» Com, dies abans de formar aquest Govern, deia que tenia por del Poder.

Durant la monarquia, i sobretot durant la dictadura, tots els republicans el temien i l'odiaven. Era un destorb. A la conferència de Sant Sebastià, va haver-se de treballar una delegació de la marina perquè el deixessin ésser-hi. La seva persona era indesitjable. Tothom, començant pel President de la República que avui li dona el Govern, el tenia per allò que era: un confident de la policia del rei. Durant el moviment de desembre, els enviats estrangers que volien veure'l obtenien la seva adreça a la Direcció de Seguretat, com explicà un reporter de *Le Journal*. Maqueda, el comissari de policia destituït per Lerroux després de trenta-cinc anys de servir a aquell cos, ha dit: «Siempre mantuve relaciones con el Sr. Lerroux». Tothom que sàpiga llegir entre línies sabrà què significa això.

Lerroux és l'home de les estafades als espanyols d'Amèrica, el còmplice de Sanjurjo, l'amic de March. Tothom pot acusar-lo d'això i ell no pot acusar els altres. L'emigrat monàrquic Roca de Togores el delatà, de Portugal estant, d'haver encoratjat la sanjurjada. Són els seus diputats i els seus testaferos els que defensen March pertot, i al capdavant ell mateix s'hi posava.

Aquest vellot — no ancià —, aquest Castelar grotesc i minvat

de la segona República ha començat la seva obra de Govern (?) cobrint vacants en el «Generalato» hipertròfic. Voldria traslladar a presons militars els arrossega-sabres monàrquics. Tria governadors anomenats civils als patis de les casernes. Adula els cossos armats per a fer-se'ls seus i cuina el «pronunciamiento».

Faria, davant un cop d'Estat militar, l'única cosa que pot perdre un règim: no resistir. Primo de Rivera, Mussolini mateix haurien perdut si s'haguessin trobat amb un Govern àgil, com va perdre von Kapp perquè els socialistes no vullaren. Però els Governadors d'Itàlia i d'Espanya varen obrir les portes al dictador, i Lerroux hi tornaria. O es proclamaria dictador ell mateix.

La història es repeteix. Al cap de deu anys, aquest aventurer ha celebrat el seu primer consell de ministres el 13 de setembre.

Aquest demagog, que era gran amic de Primo de Rivera, havia dit sovint que atendria el rei si mai el rei el cridava. El rei havia dit: «En espanyolismo, coincido con Lerroux».

Romanones havia dit d'ell que seria l'enterrador de la República.

El mateix dia de formar Govern Lerroux, uns energúmens que li són addictes van assaltar, a Madrid, una entitat d'Acció Republicana. A Barcelona exhibien pistoles en plena Rambla i desafiaven els treballadors. Després han fet de pinxos encara pertorbant els actes públics. Tots van armats. Són els vells pistolers d'Alfons XIII, els assassins que cobraven del rei i del famós Sindicat Lliure. Aquells que ens acusaven de dictadors incuben avui el feixisme.

Deien que obligàvem els republicans a fer una obra socialista, i aquesta llopada els voldria obligar a fer una obra reaccionària.

Lerroux deixarà campar el Sanjurjo i el March però ametrallarà el poble.

Es indigne dels partits republicans haver donat ministres a aquest home, ni que fos per a ensorrar-lo. Ni la por a un intent dictatorial de dissolució de les Constitucions ni cap altra cosa no ho poden justificar.

Malgrat els bons ministres republicans, tots els Ulleds i tots els Guerras del Río saquejaran el país. Desapareixeran els bancs dels passeigs, i els arbres dels carrers, i les llambordes de les places. S'ho vendran tot. Quan la seva plaga haurà estat escombrada, tots els que no som uns grans capitalistes ens haurem de cobrir amb dues fulles.

Convertiran el ministeri de la Guerra, dignificat per Azafra, en sala de banderes o en estable de mules. Els serveis de Treball i d'Obres Públiques, depurats per companys socialistes, en font d'orgies i favoritismes. S'han trobat obligats a reconèixer la nostra pulcritud administrativa, però nosaltres no podem fer igual.

Lerroux no ha donat una cartera a March, però n'ha rebut una. March ha entrat al Govern de contraban aquesta mercaderia.

El Govern serà un Govern de bandits, en el seu conjunt, encara que s'hi trobin presoners uns homes honrats. Si altra cosa no, els republicans seran titllats així per haver-se prestat a fer de còmplices.

Lerroux no havia de formar Govern, ni a drete llei podia terho. No és possible dissoldre unes Constituents mentre elles no es declarien Corts ordinàries o es sotmetin a dissoldre's. Son el poder suprem de la Revolució, l'autoritat màxima, i havien d'acabar la seva obra que elles mateixes han de limitar-se. Sempre han pogut erigir-se en Convenció, i encara hi son a temps si volen. No hi ha cap President de República que pugui plantar-los cara, perquè elles han creat la figura mateixa del President de la República.

Altrament, si calia donar a un home de partit el decret de dissolució, aquest home havia d'ésser socialista. Constitucionalment i lògicament toca ter-ho així, perquè els socialistes som a aquestes Corts el grup més nombrós.

Es una vergonya per a Acció Republicana, agrupament d'homes honestos, donar noms a Lerroux. Ho és per a l'Esquerra, menystinguda fins ara per aquest a causa de derrotes que li couen. Vergonya per a l'O. R. G. A. Vergonya, encara, per als radical-socialistes, malgrat les diferències que entre ells es tenen, perquè no els volem pas calumniar confonent-los amb Lerroux.

Les persones com cal no han de barrejar-se amb els Guerras del Río i els Piquipon. No havien de donar-los beligerància. Valia més seguir el camí marcat pel jovent socialista i republicà, en llurs manifestos dignes. Resistir fos com fos, primer al carrer que al banc blau.

Encara som a temps de rectificar, si la massa dels partits republicans medita i s'imposa. Però el terrible afront d'aquests dies no ens el treurà ningú.

Seria un desengany — un ludibri enorme per al món sencer — que els socialistes ens quedéssim sols a defensar la República, a Catalunya i a Espanya. Els partits lleials de la Revolució podrien emular-nos en moltes coses, però a republicans no ens guanyen, i no tenen pas dret a deixar damunt nostre, exclusivament, la defensa del règim democràtic.

La lerrouxada és la reacció. El socialisme, el republicanisme, la Revolució que continua encara. El mot d'ordre ha d'ésser GUERRA AL LERROUXISME! Els lerrouxistes són els animals que s'assemblen més al polític.

No caldrà ni cridar «Mori Lerroux!». Si ara som enèrgics, podem esperar seguts a la nostra porta que aquest vellot es mori pel seu compte, tot sol.

Si encara queden ciutadans com cal, a patades escombrem la seva colla!

Són uns bandolers, i el seu desgovern ens asfixiarà si durés massa.

Liquidació de la democràcia

Les dues darreres crisis de govern a Madrid porten la tara de la política monàrquica i personista o per ar-uo encara minor, dancanca i sud-americana. Son dues crisis que s'han produït al marge del Parlament. D'un Parlament que fou convocat per acabar amb els desgrans i arribar a uns personals. L'existència d'un Parlament, per acontent que fos, fou la consigna dels partidaris de l'unic poder legítim. Com a veritable país dancanca, però, quan aquest poder legítim no respon a les conveniències i concupiscències d'una colla de polítics venals i irresponsables, s'hi passa per damunt i es trepitja ignominiosament.

Ja tots els senyals són que es va sense mes ni mes a la liquidació de la democràcia. Perquè quan en una democràcia l'única inatualitat dels partits és arribar al poder, governar, repartir-se els carres, la democràcia ha deixat d'ésser.

Tota la campanya infame i canalla que ha precedit la caiguda del govern Azafra, es movia entorn de passions de voracitat i de comandament, explotant allò que hi ha de més baix i de més abjecte en les capes de la societat. El dia que el partit radical socialista va acordar que havien de governar advocats i veterinaris, es va consumir la màxima indignitat republicana. Perquè si els altres republicans haguessin igualat el focus d'infecció del lerrouxisme, el règim hauria hagut de mantenir un mínim de moralitat. Però quan les envagues mal reprimides dels veterinaris van fer veure que tots els republicans eren iguals, aquell dia el lerrouxisme es va desbordar i va ésser l'amo de la situació.

Cal treure la careta, en l'avant-sala del feixisme, del panxovillisme o de la restauració monàrquica, als republicans que no han tingut la valentia de dir al país allò que va dir Largo Caballero: que tant se valdria que governessin set gitanos o set delinqüents professionals. Els republicans han estat una colla de covards perquè han contribuït a donar to al lerrouxisme, donant-li beligerància crítica en col·locar-se en un terreny de principis que feia creure que l'adversari també en tenia. S'han oposat a l'adveniment del lerrouxisme sense dir, però, que allò a què s'oposaven, no era a un govern republicà, sinó a l'imperi de la pirateria i del mandarinisme.

I encara hi ha pitjor per la gent que s'ha prestat a la maniobra miserable i vil de constituir govern. El canvi de govern s'ha volgut justificar com una pretesa concessió a un estat de consciència que era fomentat per les dretes. Hi hagut dotze Judes que n'han secundat un altre que han perdut tot allò que hi ha d'elevat en l'home, fins al punt de claudicar davant l'adversari, que han oblidat tot deure de lleialtat amb republicans honrats per cometre l'acte més reprovable que es pot cometre quan es defensen principis: llurar-se a l'enemic, llurar-li les institucions que s'han de guardar.

Ha estat Lerroux l'home que s'ha pogut qualificar de cortès de les multituds. Perquè si ell i el seu partit s'han permès totes les injustícies contra el govern Azafra, ha estat perquè era impopular, segons ells. I realment, en l'etapa política que travessen, el govern Azafra era impopular com ho fou, en un moment semblant, a França, el govern Combes i el govern Waldeck Rousseau, com ho fou fa poc a Mèxic el govern Calles. I davant d'això sí que podem exclamar: santa impopularitat!

Ja els cors que corceaven el país durant la monarquia es van infiltrant en el nou règim: militarisme, burocràcia, centralisme, aferisme, caciquisme, reunits en un Estat-policia, sistema Martínez Anido. Ja, des de llurs celles, March i Sanjurjo ens ensenyen les taules de la nova justícia lerrouxista. Preparem-nos a tot. L'altra República va tenir la desgràcia d'acabar en mans de ximples i de pallasons. Va poder sostreure's, però, a l'acusació que havia estat patrimoni de lladres.

RAMON JOVE BRUFAU

"Todos los ladrones están ahora en Madrid".

MANUEL AZANA,
l'endemà de formar govern Lerroux

memòria perdurable de Rafael Campalans

La veu de la premsa

Sense distinció de matisos, tota la premsa catalana ha coincidit a considerar la mort de Campalans com una grossa pèrdua per a Catalunya i per a la classe obrera. Tots, a una banda i a altra, s'han vist obligats a reconèixer la gran honestat política de Campalans, la seva gran idealitat envers la terra i els homes, la seva vàlua fora de parió. Es aquest un rar homenatge al qual pocs homes poden aspirar.

Donem avui — i anirem donant posteriorment — els principals articles que la premsa barcelonina ha publicat en aquesta trista ocasió.

“El Socialista”

La notícia del accidente en que ha perdido la vida el camarada Rafael Campalans nos trae el correspondiente pesar. Muere en plena juventud, al aproximarse a la madurez. Es, por eso mismo, una doble pérdida. Dejamos constancia con estas líneas de nuestro pesar. Perdemos en Cataluña un socialista sincero y una personalidad perfectamente preparada y de la que había derecho a esperar una aportación valiosa e inteligente a nuestro movimiento, encauzado, o en vísperas de encauzarse, en un derrotero de actividades unánimes. Fundador de «Unión Socialista Catalana», juntamente con otros grandes amigos nuestros, se esforzó, con la palabra y con la pluma, en difundir, en un medio hostil, nuestro doctrinal. No cabe regatearle la estimación. Desdeñó los inconvenientes que se oponían a sus propósitos y con ese desdén pudo ganar, entre las masas proletarias, adhesiones muy estimables. Un día, limpio el juicio de reservas, habrá que valorar con algún rigor el trabajo específicamente socialista hecho en Cataluña por el grupo «Unión». Quizá nos encontremos con que esa valoración está muy lejos de poder ser desdeñada. Y se comprende, porque el impulso animador fué sincero y porque, además, los capitanes del equipo eran dueños de una preparación valiosa. Campalans era de los que le daban tono. Su paso por las Cortes constituyentes—su caso está repetido en muchas otras personalidades fuentes—no fué todo lo fecundo que cabía esperar. No entró en actividad. Y, sin embargo, en las páginas del «Diario de Sesiones» quedan algunas palabras suyas no desprovistas de nobleza y dignidad. El que no fuesen ágiles en el momento de decirles permitió a las estimativas ligeras olvidarias pronto. Ello nada dice en desmérito de la personalidad de nuestro infortunado amigo, a quien en lo sucesivo habremos de buscar, si deseamos su diálogo, en sus libros. Ignoramos si la muerte le habrá permitido terminar el que preparaba sobre Rusia, consecuencia de sus estudios y de su viaje al país de los Soviets. Si alcanzó remate, sus amigos inmediatos nos lo deben.

Deploramos esta desgracia. Nos dolemos de este final inesperado de una vida a la que nos habíamos acostumbrado a asignar porvenires logrados y maduros. A sus familiares y a los amigos de Cataluña enviamos el testimonio de nuestro duelo.

“La Batalla”

El sábado último, inesperadamente, murió de una manera súbita el diputado de la «Unión Socialista de Catalunya» y amigo nuestro Rafael Campalans.

Campalans, aunque en muchos aspectos estaba muy alejado de nuestro modo de pensar, era temperamentalmente partidario del triunfo de la clase trabajadora.

Hace aproximadamente un año tenía lugar la célebre controversia Campalans-Maurín sobre Socialismo y Comunismo.

Después de la discusión pública, Campalans, en la conversación particular, decía: «Tenemos que unir nuestros esfuerzos, a pesar de las diferencias.»

Campalans era partidario del Frente Unico Obrero. Esto y un pasado de lucha, hacen que la clase trabajadora —y nosotros con ella, como es natural—haya sentido la desaparición de Campalans.

Cuando los March, Lerroux, Calvo Sotelo y compañía triunfan, la muerte de un hombre como Campalans es una pérdida sensible en el frente proletario.

Transmitimos nuestro pésame a los familiares de Campalans y a los amigos de la «Unión Socialista de Catalunya».

“Solidaridad Obrera”

Ha muerto Rafael Campalans aquel conspirador de 1926, que sabía ser desinteresado y pobre en los años negros. Adivinamos su testa destrozada envuelta en una especie de tragedia simbólica. ¿Tuvo confianza desbordada en sus propias fuerzas? ¿Se ensimismó en la supuesta armonía cósmica?

El socialismo de Campalans tenía más eco sentimental de marina sosegada, que textos marxistas, más alcance de catalán que internacionalista.

Cuando se constituyó la «Unión Socialista de Catalunya», en 1923, Campalans y sus amigos, Serra Moret y Gabriel Alomar, escribieron en el manifiesto inicial la palabra «patria», referida a Cataluña. Con abandono de motivos fundamentales socialistas y al mismo tiempo con una voluntad de sardana, se fraguó aquel socialismo mediterráneo, el único del mundo que tenía patria, por declaración expresa del documento constituyente lanzado cinco años después de fracasar otra vez el socialista de patriotismo contundente en la guerra.

Se puede comprobar que el socialismo político de Europa y América representa, en general, núcleos espesos de masas formadas por comparsas nutridas, que igual son electores que cotizantes. En Cataluña, los distintos sectores del socialismo político—Nin, Maurín, partido oficial soviético, «Unión Socialista» unida o no a la U. G. T.—, son pequeñas tertulias sin masa. El mayor número de adherentes a la avanzada social—en oposición también a lo que ocurre en todo el mundo—, responde en Cataluña a convicciones temperamentales libertarias. Fuera de España, la convicción libertaria es cosa de grupo, como aquí el socialismo.

Otra novedad del socialismo catalán es que tras ocho años de eclipse, a consecuencia de las dictaduras, participó en las elecciones primeras de la República con abundante cosecha de actas, debidas a la coalición con el partido numéricamente destacado.

El sentido de medida y congruencia, era una necesidad para el Campalans técnico y pedagogo. Al ausentarse de la sala de máquinas, en la vida política de relación, en la propaganda más voluntaria, en los libros y en las Cortes, parecía un demócrata no socialista. Recuérdese su controversia con Maurín. Campalans situó en primer plano el antagonismo entre el bien y el mal, suponiendo que el bien es el socialismo, recalcando la armonía cósmica y la dominante predisposición afectiva de su temperamento, incapaz de adentrarse por la economía marxista cerrada, precisamente por no ser científica. ¿No contrasta el maquinismo teórico de los Marinetti, como el de los preceptistas de gremialismo autosuficiente—desconocedores todos de la máquina, como los marxistas—, con el convencimiento de este ingeniero, verdadero técnico, que no cree en la autosuficiencia maquinista?

¿Cómo Campalans y otros entendimientos educados en la precisión de la técnica, y capaces, al parecer, de comprender la matemática del desinterés, se llaman socialistas, si rehuyen el maquinismo socialista como dogma? Un ingeniero representa lo que hubiera querido ser Marx el hegeliano, lo que no quiso ser Lenin, que prefirió la filosofía o el turismo, y lo que no puede ser Stalin, capataz endiosado, cegado por el mando. El pretendido cientifismo maquinista, queda derrotado y eliminado por socialistas parecidos a Campalans, que tienen una técnica solvente y no la elevan como tal a jerarquía autoritaria, aunque al entregarse a la política se pasan el enemigo porque malogran la eficacia de la cultura directa y de su socialización, favoreciendo, como socialistas electorales, la teoría artificiosa de la economía concéntrica inventada por los profetas y no por los técnicos, y desnivelada por el transporte sobre caucho y las materias sintéticas; mucho más desnivelada mañana por la dosificación o negación de renta y la electrificación de la agricultura, exponentes de primer grado en la economía revolucionaria.

La dictadura no pudo contar con Campalans como contó con los socialistas arnichescos de Madrid. Es muy posible que se sintiera intimamente decepcionado viendo que la preponderancia de tantos socialistas en la política peninsular actual coincide con la ausencia de socialismo en el mundo, sin exceptuar ninguna tierra ibérica.

El socialismo primitivo no era político, sino integral, y la política actuó siempre como sustraendo, ventosa, absorbente. Las ideas más universales no consiguieron apartar a los técnicos, por inteligentes que fueran, de sus convicciones políticas caseras, favorecidas en Cataluña por una especie de misticismo jovial un poco panteísta, agravado por las victorias frágiles y fáciles; misticismo que transige con las herencias reguladas aún por Justiniano desde su tumba de dos mil años; euforia que supone bondad en el mar, en las rocas y hasta en las tempestades, pero sólo adjudica bondad a los hombres que votan. Como si las urnas pudieran generar una sola idea, ni un solo kilovatio aunque produzcan en sus favorecidos una especie de euforia grave que puede a veces determinar la muerte.

“La Rambla”

Amb Rafael Campalans se'n va un valor positiu de la millor Catalunya. No era solament el que havia fet. Tot el que quedava ja, en la perspectiva dels nobles quaranta vuit anys de Campalans, darrera d'ell. Tota la seva obra de polític, de tècnic, d'escriptor, d'organitzador, de mestre, d'intel·lectual, d'europeu. No era solament això — que ja era molt, molt — sinó, encara més, tot el que Campalans havia pogut fer. Que era tota una altra vida oberta al davant, com un camí a recórrer al pas ambiciós d'un règim i d'una llibertat que ara prenen, després del gran esforç preparatori, carn viva de realitat; eficàcia positiva, certa.

Tots sabem la feina d'ahir, la feina feta per Rafael Campalans. Ho sabem els estudiants de l'Escola del Treball, els obrers de l'Ateneu Politecnicum, els militants de la seva cara «U. S. C.», els conspiradors de la revolució, els auditors de les conferències, els lectors de «Política vol dir Pedagogia», els regidors del Municipi de Barcelona, els tècnics d'Europa, els polítics de les Constitucions del règim, els ministres del Govern, els redactors de l'Estatut de Catalunya, els periodistes d'«El Poble Català» i de «Justícia Social», els amics de la seva amistat. Tots sabem aquesta feina que Campalans deixa, com una herència exemplar i preclara, en anar-se'n amb la pobre vida truncada per la fatalitat.

Tots sabem la feina feta. Allà queda, com el millor monument a la memòria d'ell. I com un auguri, que ja no serà mai realitat, de la feina que podia fer. La feina que, ara més que mai, necessitàvem, esperàvem, exigíem d'ell.

Moltes dissorts han ferit Catalunya amb paradoxa tràgica, en aquests anys gloriosos. Ara ens ve aquesta — potser la més greu — de la mort de Rafael Campalans. Amb ell se'n va una mica de la millor Catalunya, de la més fina i noble. Es amb profunda pena de llàgrimes al cor i als ulls que veurem, en aquesta tarda d'avui, baixar a la terra el pobre cos sense vida...

Crédit i Previsió

SOCIETAT COOPERATIVA
Corts, 678, 1.ª - Tel. 16875

L'objecte de la Societat es practicar la cooperació en el crèdit, l'estalvi i la previsió suprimint el lucre en aquestes activitats

DE L'ENTERRAMENT DEL COMPANYY CAMPALANS

El fèretre en sortir, portat a pes de braços, de l'Escola del Treball

Unió Socialista de Catalunya

Federació Comarcal de Barcelona

La Junta Executiva, per acord del Consell Central, convoca totes les Seccions que en la nova divisió territorial de Catalunya formen la Comarca de Barcelona, a un Congrés Extraordinari per a discutir el següent:

ORDRE DEL DIA

1. Presentació i validament de títols de delegats.
  2. Constitució del Congrés. Nomenament de Mesa i ponència.
  3. Modificació dels Estatuts.
- Les sessions tindran lloc els dies 7 i 8 del propiament mes d'octubre, a la Casa del Poble de Barcelona.
- Les Seccions han de nomenar llurs delegats al Congrés, a raó d'un per cada 20 afiliats o fracció de 15.

LA JUNTA EXECUTIVA

Mitings i Conferències

AVUI

Miting a la Secció de Torredembarra.
Oradors: Vila Cuenca, Fronjosà.

DEMA

Miting a la Casa del Poble de Barcelona. Oradors: Martínez Cuenca, Olarte, Granier-Barrera, Vila Cuenca, Barjau.

SETEMBRE, 29

Miting d'afirmació socialista a Martorelles.

Oradors: Jové Brufau, Martínez Cuenca, Barjau, Serra Moret i oradors locals.

Conferència del company Fronjosà a la Secció del Clot.

Tema: «Lluita política i lluita de classes».

OCTUBRE, 1

Conversa sobre doctrina socialista a la Secció de Canet de Mar, per Ruiz Ponsetí.

Tema: «Justificació de la jornada de sis hores».

OCTUBRE, 8

Miting-Conferència a la Secció de Cornellà.

Oradors: Saleta Llorens, sobre «El municipi i l'assistència social». Serra Moret, sobre «Socialisme i la seva ruta».

Secretariat de Propaganda de la U. S. C.

El C. E. de la U. S. C., davant la urgent necessitat d'organitzar d'una manera metòdica tot allò referent a la propaganda del partit, ha encarregat al company Obach, del C. E., l'organització del dit servei.

L'incendi del Reichstag

Dijous començà a Leipzig el procés contra els pretesos incendiàries del Reichstag, intentat pels autèntics incendiàries. Es aquest un acte que denigra tota la nostra època, un insult insuportable a l'esperit de justícia que encara pugui restar al món.

Sortosament, però, tot no s'ha perdut. Si el procés de Leipzig és una prova depriment del refinament sàdic a què pot arribar la fúria feixista, el contraprocés de Londres és una prova reconfortant de solidaritat humana que compensa l'horror alemany. Si guai quin sigui el resultat de la forsa sinistra que s'està portant a cap a

En conseqüència, l'esmentat company Obach, prega totes les Seccions que d'una manera regular li trametin, almenys una setmana abans de llur celebració, la nota de tots els actes que organitzin, a fi de donar-ne compte al nostre setmanari i procurar-se la indispensable publicitat per mitjà de la premsa diària.

Federació Comarcal de Barcelona

CURSET DE DIVULGACIO MUNICIPALISTA

El company Rossell Montané donarà a la Casa del Poble de Barcelona, el proper dijous, dia 28, a dos quarts de vuit del vespre, la tercera lliçó del curset de divulgació municipalista que ve donant.

Aquesta lliçó tractarà de: «Organització municipal comparada: Anglaterra — França — Països nòrdics — Estats Units».

Secció Barcelona vella

Es convoca tots els companys a l'Assemblea general de la Secció per al dia 25 dels corrents a les deu de la vetlla. Ordre del dia: Nomenament de Delegats per al proper Congrés Comarcal. Discussió de l'ordre del dia del Congrés.

Secció del Districte III

Aquesta Secció es reunirà en Junta General Extraordinària el proper diumenge, dia 24, a les onze del matí, sota el següent Ordre del Dia: 1. Lectura de l'acta de la sessió anterior. — 2. Ingress dels companys que pertanyin a l'Agrupació Socialista. — 3. Report dels delegats al Congrés d'unificació. — 4. Nomenament d'un vocal. — 5. Proposicions.

Secció del Districte VII

La secció del Districte VII, en l'assemblea general extraordinària celebrada el dia 13 del corrent, prengué l'acord per aclamació de fer públic el condol de la Secció per la pèrdua del que fou ferm lluitador, ànima i guia de la U. S. C., company Rafael Campalans.

Secció del Districte VIII

Es convoca a tots els afiliats a l'Assemblea general que se celebrarà el proper dissabte, dia 23, per a tractar entre altres assumptes de la modificació de la Junta per a donar estat a la unificació.

ELS CAPELLANS AFECTATS PER LA LLEI DE CONGREGACIONS.

ELS MILITARS OBLIGATS A ROMANDRE A LES CASERNES.

ELS LATIFUNDISTES EXPROPIATS PER LA LLEI DE REFORMA AGRARIA.

ELS AVENTURERS QUE COBREN DEL CONTRABANDISTA MARCH.

HEUS ACI ELS SUPORTS DEL GOVERN LERROUX

